

สำเนา

ที่ กษ ๑๖๐๔/๒๗๘๙

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ถนนราชดำเนินนอก กทม.๑๖๐๐

๒๕๕๕

เรื่อง ขอหารือกรณีการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในเขตปฏิรูปที่ดิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดตรัง

อ้างถึง หนังสือจังหวัดตรัง ที่ ตง ๐๐๑๑/๔๓๖๕ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่า สำนักงานที่ดินจังหวัดตรัง จะดำเนินการรังวัดเพื่อแสดงแนวเขตที่ดินของรัฐ และออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) จำนวน ๓ พื้นที่ คือ ที่ดินป่าชุมชนป่ายางสวนรุกข์มูลซึ่งจังหวัดตรังได้กันคืนกรมป่าไม้แล้ว แต่สำหรับที่ดินป่าชุมชนบ้านบางนา และสร่น้ำกวางบ้านบางนา จำนวน ๒ พื้นที่ ที่ไม่ได้กันคืนกรมป่าไม้และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดิน จังหวัดมีความเห็นว่าการรังวัดเพื่อออก นสล. ใน ๒ พื้นที่ดังกล่าว จะต้องดำเนินการโดยคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติตามมาตรา ๒๐(๔) แห่งประมวลกฎหมายที่ดินและต้องเป็นที่ดินกร้างว่างเปล่าตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔ และขอหารือว่าการออก นสล. จะต้องขออนุญาตจาก ส.ป.ก. ซึ่งเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ตามกิจการและประเภทของการใช้ที่ดินหรือไม่ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ส.ป.ก.พิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๒๐ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติในการจัดที่ดินเพื่อประชาชน และให้อำนาจในการส่วนหรือห่วงห้ามที่ดินของรัฐเพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน เช่น ให้กรมประชาสงเคราะห์จัดที่ดินในรูปแบบนิคมสร้างตนเอง เพื่อจัดที่ดินให้แก่ประชาชนสำหรับอยู่อาศัยและทำกิน เป็นต้น สำหรับการออก นสล. มาตรา ๔ ตรี เป็นการให้อำนาจอธิบดีกรมที่ดินออก นสล. ในที่ดินที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน หรือใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ แต่ นสล. ไม่ใช่หนังสือแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง เป็นเพียงแบบพิมพ์ของทางราชการอย่างหนึ่ง (ส.ร.๑) เพื่อกำหนดแผนที่แสดงแนวเขตที่ดินไว้เป็นหลักฐานและป้องกันการบุกรุกของชาวบ้าน และให้ทราบถึงรูปลักษณะ จำนวนเนื้อที่ ที่ดัง การใช้ประโยชน์ จึงแยกพิจารณาที่ดินป่าชุมชนบ้านบางนา และสร่น้ำกวางบ้านบางนา ที่ไม่ได้กันคืนกรมป่าไม้ ดังนี้

๑. หากพื้นที่เป็นที่ดินที่มีรายภูมิใช้ประโยชน์ร่วมกันโดยสภาพเกิดขึ้นก่อนการกำหนดเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน ที่ยังมีการใช้ประโยชน์ร่วมกันอยู่ และ ส.ป.ก. ยังไม่ได้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ที่ดินยังคงอยู่ในอำนาจการดูแลของนายอำเภอ การออก นสล. จึงไม่ต้องขออนุญาตจาก ส.ป.ก. แต่จะต้องมอบหมายเจ้าหน้าที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดตรัง (ส.ป.ก.ตรัง) ร่วมรังวัดแนวเขตในการรังวัดออก นสล.

๒. ตามหลักการข้อกฎหมาย พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินที่ ส.ป.ก. นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินตามกฎหมายแล้ว ถือว่าเป็นที่ดินของส่วนราชการอื่น คือ ส.ป.ก. ครอบครอง และถือกรรมสิทธิ์เพื่อใช้ในการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมตาม พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมฯ มาตรา ๓๖ หวิ ที่ผ่านมาจึงไม่ดำเนินการขึ้นทะเบียน และออก นสล. ในที่ดินของ ส.ป.ก. แม้ว่า ส.ป.ก. จะได้กำหนดแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินไว้เพื่อให้ชุมชนและเกษตรกรใช้ประโยชน์ร่วมกันก็ตาม ที่ดินนั้นยังคงอยู่ในความดูแลของ ส.ป.ก.

ต่อมา ได้มี พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ใช้บังคับ และได้ประกาศกำหนดแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒ ว่า ภารกิจการก่อสร้างและบำรุงรักษาถนน แหล่งน้ำและป่าชุมชน ที่มีการใช้ประโยชน์ร่วมกัน ให้ส่วนราชการดำเนินการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อดูแลรักษาและบริหารจัดการ และปัจจุบัน ส.ป.ก. ได้ถ่ายโอนภารกิจการก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและแหล่งน้ำให้องค์กรบริหารส่วนตำบล ที่เกี่ยวข้องไปแล้ว ดังนั้น หากจังหวัดตรวจสอบแล้วเห็นว่าป่าชุมชนและ资源น้ำกลางบ้านบางนา เป็นพื้นที่ที่กันไว้เพื่อให้ชุมชนใช้ประโยชน์ร่วมกันมีใช้เป็นการใช้ประโยชน์เฉพาะตัว และเป็นภารกิจที่ต้องกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแผนการกระจายอำนาจ ให้แจ้งองค์กรบริหารส่วนตำบลแสดงความประสงค์ต่ออธิบดีกรมที่ดินเพื่อขึ้นทะเบียนและออก นสล. โดยมอบหมายเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. รัง ร่วมระวังซึ่งเขตในการรังวัดออก นสล.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมิติ์ แหงน อุตสาหกิจารดิ)
รองเลขานุการ ฝ่ายบริหาร เอกสาร
เลขานุการสำนักงานปัจจุบันที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

สำนักกฎหมาย

โทร./โทรศัพท์ ๐-๒๒๘๑-๒๙๕๐